

Bruselj, 13.10.2015
COM(2015) 495 final

**POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU IN
EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU**

**o uporabi Uredbe (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta o uvedbi postopka
za evropski plačilni nalog**

1. UVOD

1.1. Cilj in glavne značilnosti postopka

Z Uredbo (ES) št. 1896/2006 z dne 12. decembra 2006¹ je bil uveden prvi pravi evropski civilni postopek, tj. postopek za evropski plačilni nalog. Od decembra 2008 se uporablja v vseh državah članicah, razen na Danskem. Gre za neobvezni postopek, ki se lahko uporablja v čezmejnih zadevah kot alternativa domačim plačilnim nalogom. To poročilo je pripravljeno v skladu s členom 32 Uredbe, ki določa, da Komisija Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru predloži natančno poročilo o pregledu delovanja postopka za evropski plačilni nalog.

Hitra in učinkovita izterjava nespornih neporavnanih dolgov je bistvena za gospodarske subjekte v Evropski uniji. Zamude pri plačilih so glavni razlog za plačilne nesposobnosti, zlasti malih in srednjih podjetij, ter povzročajo izgubo številnih delovnih mest. Zato je več držav članic uvedlo poenostavljen postopek za plačilni nalog. Cilj postopka za plačilni nalog je zagotoviti hitro in stroškovno učinkovito sodno podporo zoper dolžnika, da ta plača denarni znesek, ob predpostavki, da zahtevka ne izpodbija. Vseeno so domači postopki pogosto nedopustni ali neizvedljivi v čezmejnih zadevah, raven njihove učinkovitosti pa je zelo različna.

Zaradi navedenih razlogov je bil uveden postopek za evropski plačilni nalog. Ta upnikom omogoča izterjavo nespornih civilnih in gospodarskih zahtevkov v skladu z enotnim postopkom, ki je na voljo v 27 državah članicah. Gre za pisni postopek, ki ne zahteva prisotnosti na sodišču ali pomoči odvetnika. Tožeča stranka mora le vložiti svojo vlogo. Za podporo vlogi niso potrebni dokazi v obliki dokumentov in od tožeče stranke niso zahtevana dodatna dejanja med postopkom. Evropski plačilni nalog izdajajo sodišča ali drugi sodni organi. Nalog lahko prosto kroži v vseh državah članicah, ne da bi se v državi članici izvršbe zahtevali kakršni koli vmesni postopki za priznanje in izvršbo (postopek eksekvatur). To pomeni, da se lahko evropski plačilni nalog izvrši v drugih državah članicah kot kateri koli lokalni plačilni nalog, izdan tam, tj. ne da bi bila potrebna razglasitev izvršljivosti.

Ta poenostavljen in učinkovit postopek je namenjen le nespornim zahtevkom. Zato lahko tožena stranka, da zaščiti dejansko pravico do obrambe, vloži ugovor v 30 dneh od izdaje naloga. Tožena stranka mora navesti le, da ugovarja zahtevku, ni pa ji treba navesti razlogov za to in ni treba, da jo zastopa odvetnik. V tem primeru se postopek za evropski plačilni nalog zaključi. Obravnavanje zahtevka se lahko vseeno nadaljuje v skladu s pravili običajnega civilnega postopka, ki omogoča, da se utemeljitve tožene stranke v celoti upoštevajo.

Uredba kot del predvidenega poenostavljenega postopka določa standardne obrazce, ki so prek spleta na voljo v vseh jezikih na evropskem portalu e-pravosodje². Obrazci so bili posodobljeni z Uredbo Komisije (EU) št. 936/2012 z dne 4. oktobra 2012³. Informacije o tem, katera sodišča so pristojna za izdajo evropskega plačilnega naloga, so na voljo v Evropskem

---

¹ UL L 399, 30.12.2006, str. 1.

²

https://e-justice.europa.eu/dynform_intro_form_action.do?idTaxonomy=156&plang=sl&init=true&refresh=1.

³ UL L 283, 16.10.2012, str. 1.

pravosodnem atlasu za civilne in gospodarske zadeve⁴. Evropska pravosodna mreža je leta 2010 objavila praktični vodnik za uporabo Uredbe⁵.

1.2. Metodologija in zbiranje informacij

To poročilo temelji na informacijah, zbranih iz različnih virov.

Raziskava Eurobarometer je bila izvedena junija 2010 in je vključevala 26 690 državljanov v EU-27.

Evropska komisija je sofinancirala projekt „Poenostavljena izterjava terjatev v EU“, ki ga je vodila Univerza v Mariboru (Slovenija) in je vključeval 14 držav članic (Avstrijo, Belgijo, Bolgarijo, Ciper, Češko, Finsko, Francijo, Italijo, Nemčijo, Nizozemsko, Poljsko, Portugalsko, Španijo in Švedsko). V okviru projekta sta nastali dve strokovni poročili o Uredbi (ES) št. 1896/2006 in 14 nacionalnih poročil⁶.

Da bi pridobila informacije o delovanju postopka, je Komisija aprila 2013 začela raziskavo s pošiljanjem vprašalnika državam članicam. Statistični podatki o uporabi postopka so bili dodatno posodobljeni in dopolnjeni junija 2014.

Na 45. srečanju kontaktnih točk *Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah* 29. in 30. maja 2013 se je o delovanju evropskih postopkov, vključno s postopkom za evropski plačilni nalog, razpravljalo na strokovni ravni na podlagi dveh delovnih dokumentov Komisije.

Pri pripravi tega poročila so se upoštevale tudi tri predhodne odločbe Sodišča EU o razlagi Uredbe⁷.

2. SPLOŠNA OCENA UREDBE

Na splošno je bil cilj Uredbe, da se poenostavijo in pospešijo sodni postopki v zadevah v zvezi z nespornimi zahtevki in zmanjšajo njihovi stroški ter dopusti prosti pretok evropskih plačilnih nalogov v EU brez postopka eksekvatur, široko dosežen, čeprav je bil postopek v večini držav članic uporabljen le v sorazmerno malo zadevah.

Na podlagi izvedenih študij in posvetovanja se zdi, da ni bilo večjih pravnih ali praktičnih težav pri uporabi postopka ali dejstvu, da je postopek eksekvatur odpravljen za priznanje in izvršbo sodb, izdanih v tem postopku.

2.1. Statistični podatki

Na podlagi razpoložljivih informacij sodišča držav članic letno prejmejo med 12 000 in 13 000 vlog za evropske plačilne naloge⁸. Največ vlog (več kot 4 000 na leto) je vloženih v

---

⁴ http://ec.europa.eu/justice_home/judicialatlascivil/html/epo_information_sl.htm.

⁵ http://ec.europa.eu/justice/civil/document/index_en.htm.

⁶ Glej <http://www.acj.si/si/predstavitevproj2012>.

⁷ Zadevi C-215/11 in C-324/12 ter združeni zadevi C-119/13 in C-120/13.

Avstriji in Nemčiji, kjer je tudi izdanih največ evropskih plačilnih nalogov. Med 300 in 700 vlog letno prejmejo sodišča v Belgiji, na Češkem, v Franciji, na Madžarskem, Nizozemskem, Portugalskem in Finskem. V drugih državah članicah je bil postopek uporabljen v bolj omejenem obsegu. Podrobnejše informacije o dejanski uporabi postopka za evropski plačilni nalog v posameznih državah članicah so na voljo v Prilogi.

2.2. Ozaveščenost o obstoju in delovanju postopka

Poročilo Eurobarometer⁹ iz leta 2010 kaže, da sta ozaveščenost in uporaba evropskih postopkov, vključno s postopkom za evropski plačilni nalog, med državljani sorazmerno nizki: le 6 % vprašanih je slišalo za postopek za evropski plačilni nalog. To je mogoče pojasniti z dejstvom, da postopek uporabljajo predvsem podjetja in odvetniki, ter z dejstvom, da je v čezmejne sodne postopke vključenih sorazmerno malo državljanov.

Kadar državljani postopek za evropski plačilni nalog poznajo, na splošno menijo, da gre za koristen postopek za izvrševanje čezmejnih civilnih denarnih zahtevkov, ki jih tožena stranka verjetno ne bo izpodbijala.

Komisija je izvedla projekt v podporo malim in srednjim podjetjem, ki delujejo čezmejno, s pospešitvijo čezmejne izterjave dolga, da bi izboljšala uporabo in razumevanje razpoložljivih pravnih instrumentov, vključno z Uredbo, ter ozaveščenost o njih¹⁰.

3. POSEBNE TOČKE OCENE

3.1. Geografsko področje uporabe: „čezmejne zadeve“

Uredba se uporablja za čezmejne spore, v katerih ima vsaj ena od strank stalno ali običajno prebivališče v državi članici, ki ni država članica, v kateri pred sodiščem poteka postopek. Ta omejitev na „čezmejne“ zadeve ustreza področju uporabe drugih instrumentov na tem področju, kot je evropski postopek v sporih majhne vrednosti¹¹. Uporabniki postopka morda ne poznajo ali ne razumejo navedene omejitve področja uporabe. Morda pričakujejo, da Uredba zajema več njihovih zadev. To so potrdila nekatera podjetja, ki so umetno ustvarila čezmejni scenarij, kot je predviden v Uredbi, da bi lahko izkoristila njegove prednosti, na primer z dodelitvijo svojega zahtevka tujemu podjetju. To ponazarja, kako se zaznava učinkovitost tega postopka.

---

⁸ Za dodatne podrobnosti in vire podatkov glej Prilogo (Statistični podatki o uporabi postopka za evropski plačilni nalog).

⁹ http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_351_en.pdf.

¹⁰ http://ec.europa.eu/growth/smes/support/cross-border-enforcement/index_en.htm.

¹¹ Uredba (ES) št. 861/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, UL L 199, 31.7.2007, str. 1.

3.2. Pristojnost

Pet držav članic je pristojnost za obravnavanje evropskih plačilnih nalogov osredotočilo na eno določeno sodišče/organ¹². V drugih državah članicah so za izdajanje evropskih plačilnih nalogov pristojna okrožna in regionalna sodišča (ali notarji, na primer na Madžarskem).

Specializiranost ima lahko nekatere prednosti, kot so zagotavljanje specializiranega znanja o postopkih in jezikovne spretnosti. Na drugi strani, čeprav je postopek za evropski plačilni nalog pisni postopek, državljani, zlasti potrošniki, morda še vedno raje vložijo zahtevek pri svojem lokalnem sodišču, ki je pristojno. Ali so prednosti specializiranosti večje od njenih pomanjkljivosti, je lahko odvisno tudi od velikosti države članice v geografskem smislu. Na splošno na podlagi podatkov o uporabi postopka v Prilogi ni mogoče sklepati, ali centralizirani sistem pomeni pogostejšo uporabo postopka. Kljub temu se glede na pisno in nekontradiktorno naravo postopka, v katerem ni razprave o vsebini zahtevka in ki je tako zlasti primeren za elektronsko obdelavo (glej točko 3.5 spodaj), zdi postopek za evropski plačilni nalog primernejši za obravnavo na centraliziranem sodišču v primerjavi z drugimi postopki, v katerih sta potrebna razprava o vsebini in upoštevanje dokazov, zato se zanje lahko zahteva, da je sodišče bližje strankam v sporu.

3.3. Vloga za evropski plačilni nalog

3.3.1. Glavnica in obresti

Zahtevek mora zadevati določen znesek, ki zapade takrat, ko je vloga za evropski plačilni nalog vložena. Znesek zahtevka vključuje glavnico in morebitne obresti, pogodbene kazni in stroške. Če se zahtevajo obresti, morata biti v vlogi navedena obrestna mera in obdobje, za katerega se obresti zahtevajo. V zadevi C-215/11¹³ je Sodišče pojasnilo, da mora imeti tožeča stranka v vlogi možnost, da zahteva obresti, ki so se natekle do dneva plačila glavnice. V takem primeru lahko nacionalno sodišče samo izbere način za izpolnitev obrazca E, če je tožeča stranka obveščena o izračunu obresti.

Uredba Komisije (EU) št. 936/2012 z dne 4. oktobra 2012¹⁴, s katero so bile spremenjene priloge k uredbi o evropskem plačilnem nalogu, zagotavlja, da je tožeča stranka v preglednici „Pomembne informacije za toženo stranko“ obrazca E obveščena, da so lahko v skladu z nacionalnim pravom obresti plačljive do dneva izvršbe tega naloga, zaradi česar se poveča celotni znesek, ki ga je treba plačati. Kljub temu obrazec E očitno ni dovolj dodelan, da bi vključeval ustrezen opis obresti, ki jih je treba izterjati. Zato bi bilo treba razmisliti o dodatni spremembi obrazcev.

3.3.2. Jezik vloge

V večini držav članic je treba vloge vložiti v uradnih jezikih. Vseeno v nekaterih državah članicah sprejemajo tudi vloge v tujih jezikih: na Češkem, v Estoniji, na Cipru in Švedskem jih sprejmejo v angleščini; v Franciji jih sprejmejo v angleščini, nemščini, italijanščini in španščini.

---

¹² Gospodarsko sodišče v Zagrebu, občinsko sodišče (Amtsgericht) v Berlin-Weddingu, okrožno sodišče v Portu, okrožno sodišče v Helsinkih, švedska uprava za izvršbo.

¹³ Iwona Szyrocka, sodba Sodišča z dne 13. decembra 2012.

¹⁴ UL L 283, 16.10.2012, str. 1.

Zahteve po prevajanju negativno vplivajo na stroške in zamude v postopku, čeprav je postopek za evropski plačilni nalog postopek, v katerem strankam ni treba predložiti dokazov in razpravljati o njih. Obrazec za vlogo se lahko samodejno prevede v uradni jezik države članice, v kateri zaseda sodišče. Ker vključuje okenca, ki se odključajo, prevod v večini primerov ni potreben. Da bi se dosegel cilj pravega evropskega postopka, bi morale vse države članice sprejemati vloge za evropski plačilni nalog v vsaj enem jeziku, ki ni njihov uradni nacionalni jezik.

3.3.3. Elektronska vložitev vloge

Več držav članic omogoča elektronsko vložitev vloge¹⁵ ali v prihodnosti načrtuje razvoj elektronske obdelave na vseh sodiščih, ki so pristojna za obravnavanje postopka za evropski plačilni nalog¹⁶.

Potem ko je izvedla študijo o izvedljivosti elektronske vloge za evropske plačilne naloge, Evropska komisija sofinancira pilotni projekt o tem vprašanju. V pilotnem projektu e-CODEX o postopku za evropski plačilni nalog sodeluje devet držav članic¹⁷. Udeleženci delujejo na strani pošiljanja, na strani prejemanja ali na obeh. Stran pošiljanja uporabnikom omogoča, da pošljejo zahtevke (tj. obrazec A) za evropske plačilne naloge strani prejemanja. Stran prejemanja sprejme zahtevke in jih elektronsko dostavi sodišču, določenemu v predloženem obrazcu A. Zadevno sodišče lahko pozneje pošlje nazaj elektronske odgovore (npr. obrazec B, obrazec E itd.) po isti poti. Trenutno sistem še ne deluje v vseh državah članicah, vključenih v pilotni projekt: nekateri sistemi so še v fazi preskušanja, pri čemer se njihova dejanska uporaba načrtuje za leto 2015 ali 2016. Države članice „pošiljateljice“ na splošno omogočajo elektronsko vložitev zahtevkov le ključnim strankam v pravosodju, npr. odvetnikom, bankam, zavarovalnicam in institucijam socialne varnosti, in ne nujno splošni javnosti. Primeri takšnih nacionalnih sistemov za vložitev zahtevkov, ki so dostopni ključnim strankam, so že na voljo v Nemčiji in Avstriji. Kmalu bo evropski portal e-pravosodje kot stran pošiljanja zagotovil možnost elektronske vložitve zahtevkov za splošno javnost. Vložitev bo mogoča le za države članice „prejemnice“, ki bodo uspešno opravile potrebne preskuse vključevanja na evropskem portalu e-pravosodje in bodo imele delujoč sistem e-CODEX.

3.3.4. Proučitev vloge

Tri države članice¹⁸ so poročale o visokem deležu vlog, ki jih sodišča vrnejo v dopolnitev ali popravek. Vzroki za vrnitev, o katerih se je pogosto poročalo, so nenatančne ali nepopolne informacije o strankah (na primer manjkajoč naslov ali podpis tožeče stranke), nepopolne vloge za obresti in neplačane sodne takse.

---

¹⁵ Češka, Nemčija, Estonija, Francija, Litva, Avstrija, Slovenija, Slovaška, Finska, Švedska, Združeno kraljestvo in Ciper.

¹⁶ Irska, Italija, Malta in Portugalska.

¹⁷ Avstrija, Estonija, Francija, Nemčija, Grčija, Italija, Francija, Poljska in Nizozemska.

¹⁸ Nemčija, Nizozemska in Švedska.

Dinamični obrazci, ki so na voljo na evropskem portalu e-pravosodje, so že v pomoč uporabnikom, da pravilno izpolnijo vloge. Portal uporabnikom zdaj tudi omogoča, da prek spletnega mesta Evropskega pravosodnega atlasa določijo pristojno sodišče. V drugi polovici leta 2015, po vzpostavitvi podatkovne zbirke Sodišča EU, bo postopek določanja pristojnega sodišča, ki mu je treba poslati zahtevek, še dodatno izboljšán. Proučilo bi se lahko, kako bi se lahko na evropskem portalu e-pravosodje objavila dodatna pojasnila o izpolnjevanju obrazcev in kako bi lahko elektronski obrazci vključevali več podrobnosti o zahtevanih obrestih. Končno, čeprav države članice niso pravno zavezane, da zagotavljajo pomoč pri izpolnjevanju obrazcev, podobnih obrazcem iz Uredbe (ES) št. 861/2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti, bi lahko države članice razširile pomoč, ki se državljanom zagotavlja pri evropskem postopku v sporih majhne vrednosti, na pomoč v okviru postopka za evropski plačilni nalog v korist državljanom ter za učinkovito delovanje sodnega sistema v smislu časa in stroškov.

V Uredbi je izrecno določeno, da se proučitev vloge za evropski plačilni nalog lahko opravi v obliki avtomatiziranega postopka. To velja v Avstriji in Nemčiji. Zdi se, da je postopek za evropski plačilni nalog, ki je pisni postopek brez proučevanja dokazov ali obravnav, zlasti primeren za popolno elektronsko obdelavo. Postopek bi lahko imel pozitivne vplive v zvezi s časom, potrebnim za izvedbo postopka (glej tudi točko 3.4 spodaj). Ker je mogoče zoper plačilni nalog, izdan v avtomatiziranem postopku, enostavno vložiti ugovor in ker postopek zagotavlja učinkovito vročanje pisanj, so pravice tožene stranke ustrezno zaščitene.

3.4. Izdaja evropskega plačilnega naloga

Na podlagi razpoložljivih informacij je očitno, da se obveznost sodišč, da izdajo evropski plačilni nalog v 30 dneh od vložitve vloge, na splošno spoštuje le v nekaterih državah članicah. Od tistih držav članic, ki so predložile ustrezne podatke, sodišče nalog izda pravočasno na Malti (v enem tednu), v Belgiji in na Irskem (v 2 tednih), v Nemčiji (v 2–3 tednih), v Bolgariji in Litvi (v 30 dneh). Sodišča sprejmejo odločitev v 1–2 mesecih v Grčiji in Luksemburgu, v 2 mesecih v Franciji in na Finskem, v do 4 mesecih v Avstriji, na Češkem, na Cipru, v Estoniji, na Poljskem, Nizozemskem, Portugalskem, Švedskem in v Sloveniji, v do 6 mesecih na Madžarskem, v 8 mesecih v Španiji ter v do 9 mesecih na Slovaškem.

Predolge postopke je težko upravičiti glede na to, da postopek ne zahteva proučitve dokazov ali zaslišanja strank. Skrajšanje postopkov je nujno, ker hitra izterjava nespornih zahtevkov zelo vpliva na denarni tok podjetij, zlasti MSP. Poleg tega se lahko sistematično nespoštovanje rokov iz Uredbe šteje za kršitev Uredbe. Dodatno delo na področju razvoja elektronske obdelave postopka lahko prispeva k reševanju te težave. Službe Komisije bodo še naprej pozorno spremljale, kako potekajo izboljšave na tem področju.

3.5. Vročanje evropskih plačilnih nalogov in drugih pisanj

V zvezi s posebnim kontekstom postopka za evropski plačilni nalog niso bile sporočene večje težave z vročanjem pisanj. Edine pritožbe, ki so bile prejete, zadevajo stroške čezmejnega vročanja. V skladu s poročilom Komisije iz decembra 2013 o uporabi Uredbe (ES) št. 1393/2007¹⁹ so evropska pravila pomagala pri pospešitvi vročanja pisanj med državami EU, kljub vedno večjemu številu zadev. Čas dostave sodnih pisanj se je skrajšal v Avstriji,

---

¹⁹ Poročilo o uporabi Uredbe (ES) št. 1393/2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah, COM(2013) 858 final.

Belgiji, na Finskem, v Grčiji, Nemčiji in na Portugalskem. V državah članicah se uporabljajo različni načini vročanja. Države članice se spodbujajo, da za namene postopka za evropski plačilni nalog uporabijo poceni metode vročanja, kot so poštna storitve z obvestilom o prejetju.

Čeprav je elektronsko vročanje pisanj predvideno kot mogoči način vročanja v členih 13 in 14 Uredbe, se v pravosodnem okolju EU dejansko še ne uporablja. Vzroki so lahko pravne in tehnične narave. Člena 13 in 14 določata, da za vročitev v elektronski obliki velja nacionalno pravo države, v kateri se mora opraviti vročitev. Zato bi bil obstoj nacionalnega prava o elektronski vročitvi pisanj pogoj za takšno vročitev. Poleg tega v skladu z Uredbo (ES) št. 1393/2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v državah članicah²⁰, ki se uporablja za elektronsko vročitev v skladu z uredbo o evropskem plačilnem nalogu²¹, neposredna elektronska vročitev pisanja s strani sodišča stranki v drugi državi članici tudi teoretično ni mogoča. Končno lahko tehnični razlogi in nezdržljivost nacionalnih sistemov za elektronsko vročanje dodatno ovirajo razvoj čezmejnega elektronskega vročanja.

3.6. Stroški

Na podlagi Uredbe velja, da so sodne takse določene v skladu z nacionalnim pravom. Če tožena stranka ugovarja evropskemu plačilnemu nalogu, Uredba vseeno zahteva, da skupni znesek sodnih taks za postopek za evropski plačilni nalog in običajne postopke ne sme presegati sodnih taks za le običajne postopke. Razpoložljivi podatki o sodnih taksah za postopek za evropski plačilni nalog kažejo, da so takšne takse podobne taksam za sodne postopke v podobnih nacionalnih postopkih in so zelo odvisne od države članice, v kateri je vložen zahtevek. Tudi metode izračuna taks so različne v posameznih državah članicah (določene takse ali takse, izračunane kot delež vrednosti zahtevka, ali kombinacija obeh metod). V praksi so se državljani občasno pritožili nad višino taks v nekaterih državah članicah.

Vendar je bila največja težava v zvezi s sodnimi taksami, kot se je poročalo Komisiji, pomanjkanje preglednosti teh taks za morebitne vložnike. Da bi se ta težava obravnavala, je *Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah* te informacije objavila na evropskem portalu e-pravosodje²².

3.7. Ugovor zoper evropski plačilni nalog

Tožene stranke evropskemu plačilnemu nalogu očitno ugovarjajo le v omejenem obsegu, čeprav je stopnja ugovorov v posameznih državah članicah različna. Število ugovorov je na primer zanemarljivo v Avstriji (4 %), medtem ko v Franciji in Nemčiji znaša okoli 16 % ter nad 50 % v Grčiji.

Na splošno se v zvezi z ugovori zoper evropske plačilne naloge ni poročalo o težavah. V skladu s členom 17(2) je učinek ugovora prenos zadeve na običajni civilni postopek. Ker lahko evropski plačilni nalogi zadevajo spore majhne vrednosti v smislu uredbe o evropskem

---

²⁰ UL L 324, 10.12.2007, str. 79.

²¹ Glej člen 27.

²² https://e-justice.europa.eu/content_court_fees_concerning_european_payment_order_procedure-305-sl.do?init=true.

postopku v sporih majhne vrednosti, je Komisija predlagala, da se po ugovoru v postopku za evropski plačilni nalog omogoči prenos zadeve tudi na evropski postopek v sporih majhne vrednosti, in sicer v obsegu, v katerem se ta postopek lahko uporablja²³.

3.8. Ponovna proučitev

Cilj izrednega pravnega sredstva iz člena 20 je poprava stanja, kadar tožena stranka ni poznala postopkov v državi članici izvora in se ni mogla ustrezno zagovarjati. To se lahko zgodi, če na primer naslov, na katerega je bila poslana vloga, ni pravilen. Medtem ko Uredba določa pogoje za začetek uporabe pravice do ponovne proučitve, je sam postopek urejen z nacionalnim pravom. Informacije o različnih postopkih ponovne proučitve v državah članicah so objavljene v Evropskem pravosodnem atlasu.

V zadevi C-324/12²⁴ je Sodišče razsodilo, da nespoštovanje roka za vložitev ugovora zoper evropski plačilni nalog zaradi malomarnosti zastopnika tožene stranke ne upravičuje ponovne proučitve tega plačilnega naloga v skladu s členom 20, saj tako nespoštovanje ne spada med izredne ali izjemne okoliščine v smislu navedenega člena.

Nacionalni postopki, s katerimi se izvaja ponovna proučitev, so v posameznih državah članicah zelo različni in se včasih razlikujejo tudi med posameznimi evropskimi instrumenti (uredbami o evropskem nalogu za izvršbo, evropskem plačilnem nalogu, postopku v sporih majhne vrednosti, preživninskih obveznostih). Poleg tega so se zaradi izvajanja postopka ponovne proučitve v skladu z zgoraj navedenimi instrumenti pojavila vprašanja in negotovosti.

V združenih zadevah C-119/13 in C-120/13²⁵ je bila obravnavana situacija, ko evropski plačilni nalogi toženim strankam niso bili ali niso bili pravilno vročeni, ker so te spremenile svoje prebivališče. Sodišče je razsodilo, da je treba Uredbo (ES) št. 1896/2006 razlagati tako, da se postopki iz členov 16 do 20 Uredbe ne uporabljajo, kadar se izkaže, da evropski plačilni nalog ni bil vročen na način, skladen z minimalnimi standardi iz členov 13 do 15 Uredbe. Kadar se taka nepravilnost pokaže šele po razglasitvi izvršljivosti evropskega plačilnega naloga, mora imeti tožena stranka možnost v skladu z nacionalnim pravom uveljavljati to nepravilnost, ki povzroči, če je ustrezno izkazana, neveljavnost te razglasitve izvršljivosti.

Rezultat sodbe Sodišča v zadevah C-119/13 in C-120/13 je, da za temeljni element varstva pravic do obrambe v enotnem postopku za evropski plačilni nalog, tj. pravico tožene stranke, ki se ne spusti v postopek, da zahteva obnovo postopka v primeru pomanjkljive vročitve naloga, velja, da ni urejen z Uredbo, ampak se zanj uporablja nacionalno pravo.

Da se zagotovi, da lahko tožena stranka ukrepa zoper takšne nepravilnosti v skladu s pravom Unije, je treba pogoje za ponovno proučitev iz člena 20 v prihodnje pojasniti z zgledovanjem po novjših določbah iz uredbe o preživninskih obveznostih in predloga za spremembo postopka v sporih majhne vrednosti. Tako bi se okrepila tudi skladnost instrumentov o postopkih civilnega prava na ravni EU.

---

²³ Predlog uredbe o spremembi Uredbe (ES) št. 861/2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti ter Uredbe (ES) št. 1896/2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog, COM(2013) 794 final.

²⁴ Novontech-Zala, sklep Sodišča z dne 21. marca 2013.

²⁵ Eco cosmetics (C-119/13) in Raiffeisenbank St. Georgen (C-120/13), sodba Sodišča z dne 4. septembra 2014.

3.9. Izvršba

V zvezi z izvršbo evropskih plačilnih nalogov se ni poročalo o posebnih težavah. Ovira, o kateri se je poročalo, je pomanjkanje preglednosti sredstev dolžnika za namene izvršbe v čezmejnem kontekstu. Vendar gre tu za vprašanje horizontalnega značaja, ki se nanaša na vse čezmejne izvršbe v EU, in ne samo na izvršbo evropskih plačilnih nalogov.

3.10. Sodna praksa Sodišča EU glede nedovoljenih pogodbenih pogojev in postopkov za plačilni nalog

Sodišče EU je bilo v zvezi z uporabo Direktive 93/13/EGS o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah pozvano, da prouči uporabo postopkov za nacionalni plačilni nalog in njihovo izvrševanje glede na načeli enakovrednosti in učinkovitosti prava EU. Pojavila so se vprašanja, ali sodbe Sodišča vplivajo na uporabo postopkov za plačilni nalog v potrošniških sporih. Dejansko so postopki za plačilni nalog sami zasnovani tako, da se vsebinska utemeljitev zahtevka – v nasprotju z običajnimi sodnimi postopki – načeloma ne prouči.

Sodišče je menilo, da kadar nacionalni mehanizmi za izterjavo nespornih dolgov niso usklajeni, pravila za izvedbo nacionalnih postopkov izdaje plačilnega naloga spadajo v nacionalni pravni red držav članic na podlagi načela njihove postopkovne samostojnosti, vendar pod pogojem, da niso manj ugodna od tistih, ki urejajo podobne položaje v nacionalnem pravu (načelo enakovrednosti), in da v praksi ne onemogočajo ali čezmerno otežujejo izvajanja pravic, ki jih potrošniku podeljuje pravo Unije (načelo učinkovitosti)²⁶.

Sodišče je v zadevi C-618/10, v kateri se sklicuje na zadevo C-473/00²⁷, izrecno razsodilo, da načelo učinkovitosti nasprotuje nacionalnemu pravu, ki pristojnemu sodišču v zadevi, v kateri potrošnik ni vložil ugovora, ne dovoljuje, da bi po uradni dolžnosti, čeprav ima na voljo vse potrebne pravne in dejanske elemente v ta namen, presodilo nepoštenost pogoja o zamudnih obrestih v pogodbi, ki jo je prodajalec ali ponudnik sklenil s potrošnikom.

V skladu s sodno prakso Sodišča posebnosti sodnih postopkov, ki med prodajalcem ali ponudnikom in potrošnikom potekajo na podlagi nacionalnega prava, v teh okoliščinah ne morejo biti primerno sredstvo za zagotovitev pravne zaščite, ki jo morajo v skladu z določbami Direktive 93/13/EGS imeti potrošniki²⁸. Vseeno je Sodišče v zvezi s preizkusom arbitražnih odločb, ki imajo učinek pravnomočne sodbe sodišča, poudarilo tudi, da na podlagi načela učinkovitosti nikakor ni mogoče zahtevati, da nacionalno sodišče tudi v celoti nadomesti popolno pasivnost zadevnega potrošnika²⁹.

Druge sodbe Sodišča v zvezi z načelom učinkovitosti³⁰ zadevajo postopek za plačilni nalog po vložitvi ugovora, potem ko se postopek v zvezi z zahtevkom nadaljuje v običajnih ali drugih

---

²⁶ Banco Español (C-618/10), sodba Sodišča z dne 14. junija 2012.

²⁷ Cofidis (C-473/00), točka 35.

²⁸ Banco Español, točka 55.

²⁹ Asturcom Telecomunicaciones, sodba Sodišča z dne 6. oktobra 2009, točka 47.

³⁰ Glej Mostaza Claro (C-168/05), Asturcom Telecomunicaciones (C-40/08), Pannon GSM (C-243/08), VB Pénzügyi Lízing (C-137/08) ter Pereničová in Perenič (C-453/10).

civilnih postopkih. V zadevi C-618/10 (Banco Español) Sodišče jasno ločuje med posebnim položajem pred vložitvijo ugovora v postopku za plačilni nalog in drugimi položaji. V navedeni zadevi je obravnavana opredelitev pristojnosti nacionalnega sodišča v skladu z določbami Direktive 93/13/EGS v zvezi s postopkom za plačilni nalog, preden potrošnik vloži ugovor. Sodišče poudarja, da je treba vsak primer, v katerem se postavi vprašanje, ali neka nacionalna postopkovna določba onemogoča ali čezmerno otežuje uporabo prava Evropske unije, preizkusiti ob upoštevanju položaja te določbe v okviru celotnega postopka, njegovega poteka in njegovih posebnosti pred različnimi nacionalnimi sodišči.

V členu 8 Uredbe je določeno, da mora sodišče *na podlagi informacij, ki so mu na voljo*, proučiti, ali se zdi, da je zahtevek utemeljen. Če imajo sodišča na prvi pogled pomisleke glede utemeljenosti zahtevka ali njegovega dela (npr. obresti), lahko v skladu s členom 10 Uredbe tožeči stranki predlagajo le delni nalog³¹. Poleg tega je zagotovljena celovita ocena vsebine zahtevka po vložitvi ugovora zoper evropski plačilni nalog, potem ko se postopek v zvezi z zahtevkom nadaljuje v običajnih sodnih postopkih. Zato je mogoče skleniti, da značilnosti postopka za evropski plačilni nalog ustrezno zagotavljajo skladnost s sodno prakso Sodišča EU.

4. SKLEPNE UGOTOVITVE

Postopek za evropski plačilni nalog je bil uveden, da bi se poenostavila in pospešila izterjava neporavnanih dolgov in zmanjšali njeni stroški ter upnikom, zlasti MSP, zagotovil hiter in učinkovit pravni instrument, kar je cilj politike, ki velja zdaj in je veljal ob sprejetju Uredbe.

Na podlagi zgornjega vrednotenja delovanja postopka se zdi, da Uredba na splošno deluje skladno in zadovoljivo. Z uporabo Uredbe se je na splošno izboljšalo, poenostavilo in pospešilo obravnavanje nespornih denarnih zahtevkov v čezmejnih sporih. Zato glede na to velja, da zdaj ni primerno spreminjati temeljnih parametrov evropskega postopka.

Vendar evropski postopek podjetjem, državljanom, delavcem v pravni stroki in sodiščem ni dovolj poznan. Potrebno je dodatno ozaveščanje na evropski ravni in ravni držav članic. Učinkovito in dejavno je treba spodbujati uporabo Uredbe, pri čemer je treba splošni javnosti in strokovnjakom zagotoviti informacije o postopku za evropski plačilni nalog.

Poleg tega se lahko delovanje Uredbe izboljša z nezakonodajnimi in izvedbenimi ukrepi. Komisija bo proaktivno uporabila mehanizem sodelovanja *Evropske pravosodne mreže v civilnih in gospodarskih zadevah* za izboljšanje izvajanja in spodbujanje uporabe tega koristnega instrumenta. Delovanje postopka bi se lahko dodatno izboljšalo, če bi se zagotovila

---

³¹ Upoštevati je treba, da tudi postopki za nacionalne plačilne naloge omogočajo takšna preverjanja na prvi pogled. V francoskem postopku *injonction de payer* na primer ni neobičajno, da sodišče po uradni dolžnosti zniža čezmerne zahtevke za obresti. Tudi nemški postopek *Mahnverfahren*, ki je v velikem obsegu avtomatiziran, je oblikovan tako, da se odkrijejo nepravilnosti v zahtevku, ki se lahko obravnavajo po uradni dolžnosti, tako da se tožeči stranki predlaga le delni nalog (zahtevani znesek se zniža po uradni dolžnosti) ali da se zahtevek zavrne.

njegova elektronska obdelava in bi države članice dodatno razmislile o primernosti centralizacije obravnavanja zadev v postopku.

Priloga

Statistični podatki o uporabi postopka za evropski plačilni nalog

Podatki zajemajo obdobje 2012–2013. Podatki veljajo za leto 2012, razen kjer je v tabeli navedeno drugače.

	Število vlog	Plačilni nalogi za izvršbo	Vloge, vrnjene v dopolnitev/popravek	Sprememba vloge	Število ugovorov	Število izdanih plačilnih nalogov	Trajanje postopka v
Belgija	319	•	nekaj	nekaj	•	261	1–2 tedna
Bolgarija	109	54	14	1	4	82	30 dni
Češka (2013)	358	•	•	•	•	210	2 tedna do 6 mesecev
Nemčija	4 130	•	85 %	5 %	633	90 %	2–3 tedne
Estonija	6	2	3	2	1	2	1 teden do 5 mesecev
Irska	189	11	65	0	51	134	2 tedna
Grčija	168	•	•	0	> 50 %	149	1–2 meseca
Španija	63	•	•	•	•	72***	8 mesecev
Francija	335	•	118	•	+/- 16 %	305	2 meseca
Ciper (2013)	11	4	1	0	2	9	2 tedna do 5 mesecev
Litva	9	23	0	•	5	7	30 dni
Luksemburg (2013)	218	173	102	59	31	127	1–2 meseca
Madžarska (2013)	442	144	•	•	24	489***	0–3 mesece (350)

							zadev); 3–6 mesecev (139 zadev)
Malta	1	0	0	•	0	4***	1 teden
Nizozemska	372 (leta 20 11)	•	80 %	10 %	80	194	5 mesecev
Avstrija	4 367 (2012) 2 119 (2013)	•	237 (2012) 129 (2013)	2 (2012) 1 (2013)	175 (2012) 212 (2013)	4 092 (2012) 2 074 (2013)	1,5–4 mesece (2013)
Poljska	1 800 od leta 200 8	0	263	50	194	1 016	4,5 mesece
Portugalska	485 (2012) 296 (2013)	97 (2012) 166 (2013)	10 (2012) 25 (2013)	•	•	•	(2012) 5 mesecev
Slovenija	12	35	1	5	1	7	5 mesecev
Slovaška (2013)	86	8	14	4	16	54	1–9 mesecev
Švedska (2013)	91	27	83	•	23	62	142 dni (85 dni za vloge, razglašene za nedopustn e, itd.)
Finska (2013)	633	•	manj kot 10	manj kot 10	52	okoli 400	2 meseca
Združeno kraljestvo (2013)	208	108	ni podatkov za Anglijo	ni podatkov za Anglijo	ni podatkov za Anglijo	ni podatkov za Anglijo	ni podatkov za nobeno

			in Wales ali Škotsko 5 (Severna Irska)	in Wales ali Škotsko 1 (Severna Irska)	in Wales ali Škotsko 5 (Severna Irska)	in Wales 1 (Škotska) 23 (Severna Irska)	jurisdikcij o v Združene m kraljestvu
Hrvaška*	•	•	•	•	•	•	•
Italija**	•	•	•	•	•	•	•
Latvija	•	•	•	•	•	•	•
Romunija	•	•	•	•	•	•	•

- Ni predloženih podatkov.

* Upoštevati je treba, da je Hrvaška pristopila k EU šele 1. julija 2013.

** Ni ločenih statističnih podatkov za evropske plačilne naloge; statistično so obravnavani skupaj z nacionalnimi plačilnimi nalogi.

*** Vključno z vlogami iz predhodnih let.